

Reactie KBO-PCOB op internetconsultatie Afschaffen collectiviteitskorting zorgverzekering

KBO-PCOB maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren in het kader van de internetconsultatie over het concept *Voorstel van wet houdende wijziging van de Zorgverzekeringswet in verband met het afschaffen van de collectiviteitskorting*. Als seniorenorganisatie hebben wij grote bezwaren tegen de afschaffing van de collectiviteitskorting per 1 januari 2023:

- a. Afschaffing van de collectiviteitskorting draait collectieve verzekeringen en daarmee ook hun maatschappelijke baten de nek om.
- b. Het te gronde richten van collectieve verzekeringen maakt de zorgverzekeringsmarkt minder inzichtelijk voor senioren.
- c. Het wetsvoorstel maakt een eind aan collectieve verzekeringen voor senioren, terwijl hier juist grote behoefte aan is.
- d. Het wetsvoorstel kan de Europeesrechtelijke objectieve noodzakelijkheidstoets niet doorstaan.

Deze bezwaren lichten wij in het onderstaande toe.

Ad a: Afschaffing draait maatschappelijke baten van collectieve verzekeringen de nek om

Om te beginnen zijn er wel degelijk collectieve verzekeringen waarin zorginhoudelijke afspraken worden gemaakt die ten goede komen aan zowel de kwaliteit van zorg voor de verzekerde als aan het algemeen belang in bredere zin. Een voorbeeld daarvan is de collectieve verzekering voor senioren van Zilveren Kruis in samenwerking met KBO-PCOB, die senioren onder andere de mogelijkheid van betere mantelzorg biedt. Dit verlicht de druk op zorg uit het basispakket en op andere zorgregelingen zoals de Wmo.

Onderzoek in opdracht van CZ (2020)¹ komt tot de conclusie dat de social return on investment (SROI) van collectiviteiten positief is en dat hierdoor uiteindelijk alle verzekerden (ook niet collectief verzekerden) profiteren van lagere zorglasten. Om zover te komen is een korting op de premie voor de basisverzekering noodzakelijk om voldoende deelnemers, bijvoorbeeld senioren, aan de collectiviteit te verbinden teneinde de nodige schaalgrootte te creëren om de gewenste zorginhoudelijke programma's van de grond te krijgen en/of uit te bouwen.

Het conceptwetsvoorstel daarentegen is eenzijdig gebaseerd op onderzoek waarin wordt gekeken naar korte termijnbesparingen binnen de Zvw. Dat zorginhoudelijke afspraken binnen collectiviteiten ook tot baten op langere termijn en in breder maatschappelijk verband leiden, blijft ten onrechte buiten beschouwing. Zodoende draait het wetsvoorstel niet alleen de collectieve verzekeringen op zichzelf, maar ook hun bijbehorende baten de nek om.

Ad b: Verzekeringsmarkt wordt minder inzichtelijk voor senioren

Op senioren gerichte collectiviteiten maken de verzekeringsmarkt inzichtelijker voor senioren. De betreffende polisvoorwaarden worden afgestemd op hun behoeften. Er kan geen misverstand over bestaan dat een seniorencollectiviteit bij uitstek geschikt en onderscheidend is voor senioren. De argumentatie in de memorie van toelichting "*dat het grote aantal collectiviteiten niet bijdraagt aan een overzichtelijk polisaanbod en een eenvoudig keuzeprocess voor verzekerden*" snijdt geen hout. Het conceptwetsvoorstel maakt de markt juist minder transparant voor senioren.

Ad c: Miskenning van grote behoefte aan collectieve seniorenverzekering

Een andere argumentatie in de memorie van toelichting is dat er een groot aantal kleine collectiviteiten bestaat met een relatief klein aantal verzekerden. Echter, meer dan 54 duizend mensen hebben de collectieve verzekering van Zilveren Kruis en KBO-PCOB afgesloten. Het

¹ <https://www.cz.nl/-/media/zakelijk/rapport-maatschappelijke-waarde-van-collectiviteiten.pdf>

conceptwetsvoorstel hakt met de botte bijl in op dit soort seniorencollectiviteiten die evident in een belangrijke maatschappelijke behoefte voorzien. En passant doet het conceptwetsvoorstel ook afbreuk aan de contractvrijheid.

Ad d: Strijdigheid met Europeesrechtelijk objectief noodzakelijkheidsvereiste

Gezien het bovenstaande betwisten wij de conclusie dat het conceptwetsvoorstel zou voldoen aan de Europeesrechtelijke toets of het voorstel objectief noodzakelijk is ter bescherming van het algemeen belang en of er geen minder vergaande middelen zijn om het nagestreefde doel te bereiken. Ook om een andere reden toont de memorie van toelichting de objectieve noodzakelijkheid van het conceptwetsvoorstel niet aan. Zo staat in de financiële paragraaf dat de verschillen tussen de premies “[n]aar verwachting” kleiner worden. Een kwantificering ontbreekt, en daarmee ontbreekt op zijn minst een onderdeel van een robuuste, objectieve onderbouwing.